

Mișcarea intelectuală în străinătate

FILOSOFIE

Fr. Paulhan, *Le Mensonge de l'Art*. Alcan, Paris.

Interesante considerațiuni asupra artei: origina, raportul ei cu morala, rolul ei în societate etc. În tendința pe care toate genurile de activitate intelectuală o au, de a stabili o armonie între spirit și lumea din afară (morală prin transformarea voințelor, știința prin transformarea inteligențelor, industria prin transformarea lumii materiale, etc.), — arta caută să realizeze această armonie într-o lume imaginară. Aceasta este tema pe care o dezvoltă autorul în scrierea sa.

J. Grasset, *Demifous et Demiresponsables*. Alcan, 5 fr.

Responsabilitatea este pentru autor „funcțiunea normalității neuronilor psihici”, care pot fi ori complect normali, ori puțin alterați, ori cu totul bolnavi, — de unde gradele diferite de responsabilitate. Semiresponsabilii sînt uneori vătămați, dar pot fi și citați oameni de o mare valoare socială; între aceștia din urmă autorul pune pe: Maupassant, Rousseau, Flaubert, Musset, Voltaire, Nietzsche, Swift,

Poë, Wagner și alți mulți artiști, oameni de știință, muzicanți etc.

Paul Gaultier, *Le sens de l'Art*. Hachette et Co., 3.50.

Un studiu asupra naturii artei, a rolului și a valorii ei în societate. Autorul crede că arta are o origine mai degrabă afectivă decît intelectuală, nefiind altceva decît emoția obiectivizată.

Ed. Gusc-Desfossés, *Magnétisme Vital*. F. R. de Rudeval, 5 fr.

O serie de experiențe menite să întărească ipoteza lui Mesmer relativă la fenomenele de hipnoză și sugestivitate.

Walter Kinkel, *Geschichte der Philosophie*. Giessen, Alfred Tüpelmann. 1906.

Autorul, profesor la universitatea din Giessen, vrea să scrie o istorie a filozofiei care să servească ca introducere la problemele filozofiei teoretice și practice. Volumul acesta conține numai filozofia greacă de la Thales până la Sofocli.

ISTORIE

Maurice Herbette, *Une Amba-*

sade Persane sous Louis XIV. Per-
rin, Paris.

Un studiu interesant asupra celor
mai vechi raporturi între Franța și
Persia, și descrierea ambasadei per-
sane trimisă de Șahul Hussein pentru
a ratifica tratatul de comerț încheiat
între cele două țări la 1708,—cel din-
tăiu act oficial încheiat între Franța
și Persia.

Georges Duval, *Londres au
temps de Shakespeare*. Flammarion,
Paris.

O reconstituire savantă a orașului,
a curții și a societății de pe vremea
marelui dramaturg englez. Cartea e
însoțită de un plan al Londrei de pe
vremea reginei Elisabeta.

Jacques Bainville, *Bismarck
et la France*. Nouvelle librairie na-
tionaliste, 350.

Servindu-se de memoriile prietelui
de Hohenlohe, autorul studiază rolul
cancelarului de fer în raporturile din-
tre Franța și Germania.

General der Infanterie v. **Voigts-
Rhetz**. *Briefe aus den Kriegsjahren
1866 und 1870* | 71. Berlin, Mittler 1906.

Autorul a fost șeful statului major
al primei Armate în 1866 și coman-
dantul corpului al X la 1870. Volumul,
publicat de nepotul său, conține scri-
sorile generalului către soția sa. Par-
tea cea mai mare a volumului conține
scrisorile din 1870.

Georg Buss, *Das Kostüm in Ver-
gangenheit und Gegenwart*, Bielefeld
1906, Velhagen & Clasing, 171 pp. în
8° mare cu 134 ilustr.; prețul, legat,
4 M. (Face parte din „*Sammlung illustr.
Monographien*”, edit. de H. v. Zobeltitz,
Nr. 17). O scurtă istorie a îmbrăcă-
mintei din cele mai vechi timpuri și
pauă azi. Ilustrațiile sînt bine alese
și frumos executate.

Jacob Burckhardt, *La Civili-*

*sation en Italie au temps de la Re-
naissance*, trad. de Schmitt; Paris,
Plon, 2 vol. în 10°,—prețul 7 francs.—A-
cum cînd această genială operă a lui
Burckhardt e tradusă și în franțu-
zește, publicul nostru mai cult, care
nu slăpînește limba germană, va pu-
tea să rilească și el încă una din căr-
țile „care nu îmbătrinesc niciodată”.

Francesco Lemmi, *Le origini
del risorgimento italiano (1789—1815)*,
Milano, Hoepli 1906, XII+458 pp. în
8°,—prețul 6 L. 50. (Face parte din
publicația populară *Collezione storica
Villari*). Se ocupă cu prefacere sufe-
tească a Italiei și deșteptarea ei în-
tru ideia națională supt iniurierea stă-
pînirii franceze din epocă napoleo-
niană.

Heinrich Friedjung, *Der Krim-
krieg und die oestereichische Politik*,
Stuttgart und Berlin, Cotta, 1907, VIII
+198 pp în 8°. Această carte, care
ne interesează și pe noi foarte de a-
proape e un capitol dintr'o istorie a
Austriei dela 1848 la 1861, cu scrie-
rea căreia Friedjung se ocupă în pre-
zent.

SOCIOLOGIE, ȘTUDII SOCIALE

Lieutenant Revel, *L'Italie ac-
tuelle*—Berger-Levrault.

În urma unei șederi îndelungate în
Italia, autorul dă la iveală rezultatele
studiilor și cercetărilor sale asupra
stării actuale a acestei țări. Chesti-
unea religioasă, viitorul socialismului,
politică internă și cea externă, starea
armatei,—toate problemele cele mai
însemnate sînt cercetate și lămurite
de autor în diferitele capitole ale scrie-
rii sale.

E. R. Holme, *L'Éducation com-
merciale en Europe*.

Autorul e profesor la Universitatea
din Sydney și lucrarea sa e rezulta-

tul unei călătorii de studii prin Europa. Profesorul Holme găsește insuficiența educația comercială care se dă în țările cele mai civilizate ale Europei și-i aduce critice foarte întemeiate.

Romain Sembratovitch. *Le Tsarisme et l'Ukraine*, prefață de Bjornson. E. Cornély.

O foarte călduroasă pleduarie în favoarea Rutenilor din marele imperiu nordic.

Giuseppe Sergi, *La Sardegna*, Torino, Broca 1907.

Un studiu antropologic asupra populației de astăzi a Sardiniei. Volumul se împarte în trei părți: populația sardă; psihologia; condițiile sociale.

Eurico Leone, *Il sindacalismo*. Palermo, Sandron, 1907.

O carte interesantă pentru oricine vrea să priceapă noua îndrumare a unei părți din socialisții italieni.

Caggese Romolo, *Classici Comuni rurali nel Medio evo italiano*. Firenze, 1907.

Volumul este publicat de către Institutul de științe sociale din Florența și studiază clasele rurale de năințe de nașterea comunelor rurale în Italia, precum și senioresle feudale.

CRITICA. STUDII LITERARE

Louis Maigran, *Fontenelle: l'Homme, l'Oeuvre, l'Influence*. Plon, Paris.

Un studiu serios asupra vieții, activității și a influenței marelui scriitor.

I. F. Demachy, *Histoires et Contes, précédés d'une étude critique par L. G. Torande Carrington*.

L. G. Torande publicind o parte din operele încă inedite ale lui Demachy, întovărășește acest prim volum de un studiu critic asupra acestui scriitor

erotic, din secolul al XVIII, ale cărui opere au fost necunoscute în mare parte până în timpul nostru.

Pierre Lasserre, *Le Romanisme français*. Mercure de France 7.50.

Un studiu dezvoltat asupra începuturilor romanismului francez, asupra dezvoltării și a influenței lui în afară.

I. G. Tallentyre, *The Friends of Voltaire*. Smith Elder, 9 s.

Autorul, un adhoc cunoscător al secolului al XVIII-a, studiază rolul pe care l-au avut în pregătirea Revoluției franceze prietenii lui Voltaire: d'Alembert, Diderot, d'Holbach, Helvetius și ceilalți.

Émile Hanwant, *Ivan Tourguéneff. La Vie et l'Oeuvre* Armand Colin.

Un studiu bine documentat asupra vieții și activității literare a marelui romancier rus, cum și asupra influenței pe care scrierile lui au avut-o în lumea intelectualilor ruși.

Achille Pellizzari, *Il delitto della Signora*. Città di Castello, Cooperativa Editrice 1907.

E un studiu de critică estetică. Autorul confruntază două pasaje din *Promesi sposi* din ediția definitivă cu prima redacțiune, nu de mult dată la iveală și caută a găsi motivele care au făcut pe Manzoni să schimbe radical episodul călugăriții din Monza.

LITERATURA

Fernand Rivet, *La Servitude*. P. V. Stock.

Un roman interesant, în care se descrie în culori vii exploatarea celor mici, și influența puternică, puterea de constrângere a religiei asupra populației rurale.

Henry Lucenay, *La Peine imméritée*. Bibliothèque des auteurs modernes, 3.50.

Suferințele casnice ale unei femei, care, fiind artistă, a ținut să se mărite cu un artist,—un pictor.

Reginald Turner, *Davray's Affairs*. Greening, 6 s.

Povestirea luptelor unei femei pentru a fi primită de soțul ei, romancier și dramaturg, să colaboreze la operele lui literare.

Gerhart Hauptmann, *Gesammelte Werke*. S. Fischer, Berlin 1906.

Iu șase elegante volume. a apărut complecta operă a marelui dramaturg german.

Emmi Lewald (Emil Roland). *Der Lebensretter*. Roman in Briefen. Stuttgart 1907.

O saliră socială în care se biciuește trufia și egoismul vechei noblețe față cu virtutea și mărinimia clasei nouă burgheze.

ARCHEOLOGIE, VOIAJURI

Roger Peyre, *Padoue et Verone*. Collection des „Villes d'art célèbres“. Laurens, 4 fr.

O descriere amănunțită a edificiilor, muzeelor și a operelor de artă ale celor două însemnate orașe ale Italiei. Ilustrații bogate și bine alese.

Claude Anet, *La Perse en automobile*. F. Juven, 10 fr.

Povestirea plină de vervă și de humor a numeroaselor peripeții prin care a trecut autorul și tovarășii săi într-o călătorie prin Caucaz și Persia până la Ispahan,—cum și interesante date asupra vieții și obiceiurilor persane.

F. Farjenc, *Le Peuple Chinois*. Chevalier et Rivière, 4 fr.

Observațiile culese de autor, într-o călătorie de studii, asupra caracterului, obiceiurilor și vieții poporului Chinez.

Compilator